

februari 2015

Informatiekaart *Persoonsgebonden budget (pgb)*

Pgb vanaf 2015

Een cliënt die een maatwerkvoorziening in de Wmo 2015 krijgt toegekend, heeft, onder voorwaarden, het **recht om te kiezen voor een pgb**. Dit geldt ook voor een individuele voorziening in de Jeugdwet

In de basis zijn beide pgb-regelingen (Jeugdwet en Wmo) gelijk. Als in het onderzoek is vastgesteld dat iemand in aanmerking komt voor een maatwerk – of individuele voorziening, dan geldt de verplichting om de betrokkene te informeren over welke mogelijkheden bestaan om voor een pgb te kiezen en over de gevolgen van die keuze. In zowel de Wmo 2015 als Jeugdwet zijn nieuwe voorwaarden gesteld aan de toekenning van een pgb. Gemeenten moeten beoordelen of een aanvrager voldoet aan drie voorwaarden:

1. Vermogen pgb-taken uit te voeren

Het college van B&W moet de aanvrager (in het geval van de Jeugdwet de jeugdige of zijn ouders) in staat achten de aan het pgb verbonden **taken op een verantwoorde wijze uit te voeren** (o.a. het sluiten van de overeenkomst, het aansturen en aanspreken van de hulpverlener op zijn verplichtingen en het doen van verantwoording over de besteding). De cliënt mag daarbij ondersteund worden door mensen uit zijn sociale netwerk dan wel zijn vertegenwoordiger.

2. Motivatie

De aanvrager moet in de Wmo motiveren dat hij de maatwerkvoorziening als pgb wenst geleverd te krijgen. In de Jeugdwet moet de aanvrager **motiveren** dat het door de gemeente gecontracteerde aanbod van individuele voorzieningen niet passend is in zijn specifieke situatie. Bijvoorbeeld, de benodigde ondersteuning is vooraf niet goed in te plannen of moet op verschillende locaties worden geleverd.

3. Kwaliteit

Naar het oordeel van het college van B&W moet gewaarborgd zijn dat de diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen van goede **kwaliteit** (veilig, doeltreffend en cliëntgericht) zijn. De aanvrager krijgt zelf de regie en ook de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit. Het college kan met deze bepaling vooraf toetsen of kwaliteit voldoen-de is gegarandeerd, bijvoorbeeld in een persoonlijk budgetplan.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Gemeenten hebben beleidsvrijheid bij de verstrekking van het pgb:

- Gemeenten bepalen op welke wijze de **hoogte** van het pgb wordt vastgesteld en leggen deze methode vast in de verordening. Gemeenten mogen differentiëren in de hoogte van het pgb en verschillende tarieven hanteren voor verschillende vormen van ondersteuning of jeugdhulp en voor verschillende typen hulpverleners.
- Gemeenten mogen een aanvraag voor een pgb niet volledig weigeren wanneer de ondersteuning uit het pgb duurder blijkt te zijn dan de ondersteuning in natura. In dit geval mogen zij ervoor kiezen alleen een budget te verstrekken ter hoogte van het ingekochte ZIN-tarief. De extra kosten om de ondersteuning uit het pgb te contracteren, kunnen dan bijbetaald worden door de aanvrager.
- Bij verordening kunnen gemeenten bepalen onder welke voorwaarden de pgb-houder de mogelijkheid heeft om diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen te betrekken van een persoon die behoort tot zijn sociale netwerk. In de Wmo kunnen deze voorwaarden enkel betrekking hebben op het tarief.
- Indien de cliënt onjuiste of onvolledige gegevens verstrekt, mogen gemeenten een pgb **herzien of intrekken**.

Overgangsrecht

Voor het pgb geldt hetzelfde overgangsrecht als voor zorg in natura: cliënten die op 1 januari 2015 AWBZ zorg ontvangen, behouden gedurende een jaar (tenzij indicatie eerder afloopt) de rechten die verbonden zijn aan het indicatiebesluit. Meer informatie hierover kunt u nalezen in de informatiekaart overgangsregime (www.invoeringwmo.nl/overgangsregime).

Solide pgb

In de wet zijn maatregelen getroffen om misbruik en oneigenlijk gebruik tegen te gaan. De gemeente toetst de aanvraag op de genoemde voorwaarden.

Het pgb wordt niet rechtstreeks overgemaakt op de rekening van de cliënt. De Sociale Verzekeringsbank doet de betalingen rechtsreeks aan de zorgaanbieder, namens het college van B&W. Zo kan misbruik en oneigenlijk gebruik worden tegengegaan. Deze regeling, trekkingsrecht' genoemd, is in de wet opgenomen en geldt voor alle gemeenten en alle cliënten. Meer informatie over o.a. deelname hieraan is te vinden op <http://extranet.svb.nl/ext/nl/ssp/>. Misbruik en oneigenlijk gebruik kan ook worden voorkomen is door aanvragers goed te informeren over rechten en plichten rondom het pgb en na te gaan of het pgb een bewuste keuze is. Dit kan bijvoorbeeld in een persoonlijk- of budgetplan.

Wat moet er in 2014 gebeuren?

- Het is belangrijk dat de huidige pgb-ontvangers tijdig worden geïnformeerd over de wijzigingen als gevolg van het invoeren van het trekkingsrecht. Dit betreft een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenten, de zorgkantoren en de SVB. U ontvangt hiervoor handvatten vanuit de SVB i.s.m. de VNG.
- Op invoeringwmo.nl vindt u hierover binnenkort nadere informatie. Gemeenten dienen vast na te denken over of zij budgethouders gaan ondersteunen en hoe. Gemeenten kunnen contact opnemen met de relatiebeheerder bij de SBN voor vragen over trekkingsrecht en wat u als gemeente voor 1-1-2015 moet regelen.
- Opstellen verordening en beleidsregels.

Vragen en antwoorden	
Gemeenten worden verplicht om de betalingen en budgetbeheer van pgb's door SVB te laten uitvoeren. Wie is nu precies waar verantwoordelijk voor?	De SVB is verantwoordelijk voor de voorbereidingen en de uitvoering van de betalingen. De toets op de rechtmatigheid wat belangrijk is voor het tegengaan van fraude is de verantwoordelijkheid van gemeenten.
In hoeverre komt het pgb in de Jeugdwet en de Wmo vanaf 2015 overeen?	Het pgb is voor de Jeugdwet op eenzelfde manier vormgegeven als het pgb in de Wmo 2015, waarbij voldaan moet worden aan nagenoeg dezelfde drie voorwaarden.
Hebben burgers ook de mogelijkheid om in de WLZ en bij de Zvw een pgb aan te vragen?	Zowel voor de WLZ als de Zvw zal deze mogelijkheid vanaf 2015 bestaan.

Waar vindt u meer informatie?

- In het bestand dat gemeenten hebben ontvangen van Vektis, treffen gemeenten de cijfers over het aantal klanten en de hoogte van het gedeclareerde budget van pgb voor zowel de intramurale als extramurale zorg. Daarnaast treft u informatie aan in de rapportage 'Beleiding in beeld' opgesteld door het CIZ.
- Per Saldo (Mei 2014). Een solide pgb in de nieuwe Wmo
 - Aandachtspunten voor een duurzaam pgb-beleid in gemeenten.
- www.pgb.nl / www.svb.nl / www.invoeringwmo.nl / www.voordejeugd.nl
- Handreiking pgb
- Modelverordening Wmo en Jeugdwet
- De VNG heeft als onderdeel van het forum Sociaal domein een apart forum over het PGB beleid Wmo en Jeugd:
<https://forum.vng.nl/do/startpage?id=94369-737461727470616765>

Aan de totstandkoming van deze publicatie is de grootst mogelijke zorg besteed. Het TransitieBureau kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele onjuistheden, noch kunnen aan de inhoud rechten worden ontleend.

Invoering Wmo
www.invoeringwmo.nl | helpdesk@invoeringwmo.nl

TransitieBureau Wmo
t 070-340 6100

© Rijksoverheid | februari 2015